

Θεωρίες Πολεοδομικού Σχεδιασμού

Διδακτική ομάδα: Ελένη Ανδρικοπούλου, Γρηγόρης Καυκαλάς
Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών

7^ο Μάθημα

Αστικές παρεμβάσεις στο πλαίσιο της πολιτικής
συνοχής της Ευρωπαϊκής Ένωσης

(Μέρος Α: Εισαγωγή και Αστικά Πιλοτικά Σχέδια)

Εισήγηση: Ελένη Ανδρικοπούλου

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

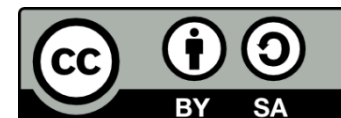

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

ΣΚΟΠΟΪ

Η Ελλάδα επηρεάστηκε πολλαπλά από την αστική πολιτική που αναπτύχθηκε σταδιακά στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η παρουσίαση εξετάζει τις αστικές παρεμβάσεις που σχεδιάστηκαν και εφαρμόστηκαν στην Ελλάδα στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής και παρακολουθεί την εξέλιξή τους.

Στην ενότητα αυτή θα εξετάσουμε τα πρώτα σχέδια, τα:

«Αστικά πιλοτικά σχέδια»

και συγκριμένα τα «Αστικά πιλοτικά σχέδια Ι» που υλοποιήθηκαν στην Ελλάδα την πρώτη περίοδο προγραμματισμού (1989-93/96) και τα «Αστικά πιλοτικά σχέδια Ι» που υλοποιήθηκαν τη δεύτερη περίοδο (1997-99).

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Η πολιτική συνοχής και οι πόλεις

- Η πολιτική «οικονομικής και κοινωνικής συνοχής» θεσμοθετήθηκε με την Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη το 1987 και εξελίχθηκε στην πολιτική «οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής» με την Συνθήκη της Λισαβόνας το 2007.
- Στο πλαίσιο αυτής της πολιτικής συνοχής έχει αναπτυχθεί σταδιακά μια *πολιτική για τις αστικές περιοχές και τη χωροταξία*, οι οποίες δεν ανήκουν στις επίσημες αρμοδιότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης: η πολεοδομία, η αστική πολιτική και η χωροταξία είναι *καθαρά εθνική υπόθεση*, ανήκουν δηλαδή αποκλειστικά στην αρμοδιότητα των κρατών μελών.

Τα ευρωπαϊκά αστικά προγράμματα

Οι αστικές παρεμβάσεις στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής ανήκουν σε τρεις κατηγορίες δράσεων:

- Δράσεις στο πλαίσιο του άρθρου 10 του ΕΤΠΑ* που αφορούν αστικές περιοχές: τα **αστικά πιλοτικά σχέδια** (1989-93 και 1994-99).
- Δράσεις στο πλαίσιο της ειδικής για τις αστικές περιοχές **κοινοτικής πρωτοβουλίας URBAN** (1994-99 και 2000-06), η οποία εστιάζεται στις μειονεκτούσες αστικές συνοικίες.
- Δράσεις, στο πλαίσιο **του κύριου κορμού της πολιτικής συνοχής** που υλοποιούνται (τις περιόδους 2000-06 και 2007-13) σε αστικές περιοχές των περιφερειών που δικαιούνται στήριξης (2007-13: Στόχος «Σύγκλιση»** και Στόχος «Περιφερειακή ανταγωνιστικότητα»).

* **ΕΤΠΑ**: Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης

** **Κριτήριο ένταξης μιας περιφέρειας**: κατά κεφαλήν ΑΕΠ <75% του κοινοτικού μέσου όρου

Αστικές παρεμβάσεις ανά περίοδο προγραμματισμού

1η περίοδος προγραμματισμού 1989-1993 (Α' ΚΠΣ ¹)	Αστικά Πιλοτικά Σχέδια (1η φάση)
2η περίοδος προγραμματισμού 1994-1999 (Β' ΚΠΣ)	Αστικά Πιλοτικά Σχέδια (2η φάση) Κοινοτική Πρωτοβουλία URBAN I
3η περίοδος προγραμματισμού 2000-2006 (Γ' ΚΠΣ)	Κοινοτική Πρωτοβουλία URBAN II Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις αστικής ανάπτυξης σε ζώνες μικρής κλίμακας στα ΠΕΠ³
4η περίοδος προγραμματισμού 2007-2013 (ΕΣΠΑ ²)	Δράσεις βιώσιμης αστικής ανάπτυξης στα ΠΕΠ

¹ **ΚΠΣ** : Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης ² **ΕΣΠΑ** : Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς

³ **ΠΕΠ** : Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα

Τα αστικά πιλοτικά σχέδια

Τα αστικά πιλοτικά σχέδια (33 σχέδια την πρώτη περίοδο 1989-93 και 26 σχέδια τη δεύτερη 1994-99) συγκέντρωσαν μεγάλη ποικιλία θεμάτων

- από την οικονομική ανάπτυξη περιοχών που αντιμετωπίζουν κοινωνικά προβλήματα ή την οικονομική αναζωογόνηση ιστορικών κέντρων (την πρώτη περίοδο 1989-93)
- έως την ολοκληρωμένη διαχείριση του δικτύου μεταφορών και στάθμευσης ή την χρήση πληροφορικής τεχνολογίας για τη βελτίωση της λειτουργίας και ανάπτυξης των πόλεων (τη δεύτερη περίοδο 1994-99).

Αντιμετώπισαν μια ποικιλία αστικών προβλημάτων: κοινωνική και οικονομική υστέρηση, παραμελημένα ιστορικά κέντρα, εγκαταλειμμένοι βιομηχανικοί χώροι κ.ά. και ανταποκρίθηκαν με ποικιλία παρεμβάσεων: συντήρηση και αποκατάσταση παλαιών και ιστορικών κτιρίων, δημιουργία κέντρων «υπηρεσιών» που προσφέρουν πληροφορίες και συμβουλές στον τοπικό πληθυσμό, επαγγελματική κατάρτιση και στήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

1^η Φάση των Αστικών Πιλοτικών Σχεδίων (1989-1993/96)

1η Φάση των Αστικών Πιλοτικών Σχεδίων (1989-1993/96*)

Κατευθύνσεις των σχεδίων και περιοχές εφαρμογής

1. Οικονομική ανάπτυξη περιοχών που αντιμετωπίζουν κοινωνικά προβλήματα (Βρυξέλλες, Κοπεγχάγη, Λονδίνο, Λυών, Μασσαλία, Μπιλμπάο, Ρότερνταμ κ.ά.),
 2. Περιβαλλοντικές δράσεις που συνδέονται με οικονομικούς σκοπούς (Αθήνα, Γιβραλτάρ, Μαδρίτη, Μπέλφαστ κ.ά.),
 3. Οικονομική αναζωογόνηση ιστορικών κέντρων (Βερολίνο, Γένοβα, Δουβλίνο, Θεσσαλονίκη, Λισαβόνα, Πόρτο κ.ά.),
 4. Αξιοποίηση των τεχνολογικών πλεονεκτημάτων των αστικών περιοχών (Βενετία, Μπορντό, Τουλούζη κ.ά.).
- **ΑΘΗΝΑ – Πάρκο Πύργου Βασιλίσσης** (Πάρκο Περιβαλλοντικής Ευαισθητοποίησης «Αντώνης Τρίτσης»)
 - **ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ – Αναζωογόνηση του ιστορικού και εμπορικού κέντρου**

* ολοκληρώθηκαν σταδιακά έως το 1996

ΑΘΗΝΑ – Πάρκο Πύργου Βασιλίσσης

Γενικά στοιχεία : Το σχέδιο σκοπεύει να μετασχηματίσει 1,5 km² μη αξιοποιημένης δημόσιας γης που βρίσκεται σε μία από τις πιο υποβαθμισμένες περιοχές στη ΒΔ Αθήνα. Εστιάστηκε αρχικά σε μια επιφάνεια 66 εκτάρια (1ο στάδιο 01/1991 έως 06/1995) και έφτασε στα 88 εκτάρια (2ο στάδιο έως το τέλος 1999). Ο πληθυσμός των άμεσα γειτονικών περιοχών είναι περίπου 120.000 κάτοικοι και της Δυτικής Αθήνας περίπου 500.000 κάτοικοι.

Προβλήματα της περιοχής : Η γρήγορη αστικοποίηση και η έλλειψη σχεδιασμού της αστικής ανάπτυξης οδήγησε σε μια σειρά από περιβαλλοντικά και κοινωνικά προβλήματα: ελλείψεις κοινωνικής υποδομής, ανεπαρκείς εξυπηρετήσεις εκπαίδευσης, αναψυχής και πρόνοιας, και απουσία χώρων πρασίνου.

Γενικός Στόχος : Η αντιμετώπιση της κακής ποιότητας περιβάλλοντος της Δυτικής Αθήνας

Ειδικόί Στόχοι : Δημιουργία εγκαταστάσεων αναψυχής και αθλητισμού, περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση του κοινού, διάχυση ωφελειών της οικονομικής ανάπτυξης, κοινωνική ένταξη μειονοτήτων, ενθάρρυνση των Δήμων να αναπτύξουν ολοκληρωμένες προσεγγίσεις των προβλημάτων, χρήση εμπορικών δραστηριοτήτων για υποστήριξη του Πάρκου, συντήρηση και αποκατάσταση ιστορικών κτιρίων στο Πάρκο.

ΑΘΗΝΑ – Πάρκο Πύργου Βασιλίσσης

ΑΘΗΝΑ – Πάρκο Πύργου Βασιλίσσης

Δράσεις

- Σειρά έργων εκτεταμένης βελτίωσης του τοπίου και του περιβάλλοντος για τη δημιουργία «Πάρκου Περιβαλλοντικής Ευαισθητοποίησης»
- Μετατροπή του κτήματος και των στάβλων της Βασιλίσσης Αμαλίας σε Περιβαλλοντική Έκθεση και Κέντρο Κατάρτισης.
- Νέα σύγχρονη κατασκευή που θα στεγάσει Γραφείο Ενημέρωσης και υπηρεσίες υποδοχής και διαχείρισης του Πάρκου.
- Δημιουργία ενός υπαίθριου μουσείου της αττικής χλωρίδας.
- Ανάπτυξη μιας οικο-φάρμας για την επίδειξη οργανικών και φιλικών προς το περιβάλλον μεθόδων καλλιέργειας.
- Εγκατάσταση μιας μόνιμης Πράσινης Έκθεσης όπου θα μπορούν να διατίθενται κηπευτικά προϊόντα οργανικής καλλιέργειας.

Υπεύθυνη αρχή: Οργανισμός Ρυθμιστικού Σχεδίου Αθήνας (ΟΡΣΑ)

Χρηματοδότηση: Συνολικό κόστος: 7,68 εκατ. ecu, Συμμετοχή ΕΤΠΑ: 5,76 εκατ. ecu (75%)

ΑΘΗΝΑ – Πάρκο Πύργου Βασιλίσσης Πάρκο Περιβαλλοντικής Ευαισθητοποίησης «Αντώνης Τρίτσης»

Για περισσότερες λήψεις βλέπε:

- http://files.ornithologiki.gr/images/park/p_hotos/m_lakes_1.jpg
- http://files.ornithologiki.gr/images/park/p_hotos/m_peuka_1.jpg
- http://files.ornithologiki.gr/images/park/p_hotos/m_purgos_1.jpg
- http://files.ornithologiki.gr/images/park/p_hotos/L_purgos_2.jpg
- http://3.bp.blogspot.com/_ETPXM3oT0Q/S96BF-NvcJI/AAAAAAAAA1s/wBrD-uBDvAI/s200/L_panoramic_1.jpg

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ - Αναζωογόνηση του ιστορικού και εμπορικού κέντρου

Γενικά στοιχεία : Περιοχή του κέντρου της Θεσσαλονίκης μεταξύ λιμανιού και Εγνατίας οδού έκτασης περίπου 0,5 km². Περιέχει ιστορικά μνημεία και καλύπτει μεγάλο μέρος του παραδοσιακού εμπορικού κέντρου και του σύγχρονου κέντρου της πόλης.

Προβλήματα : Η περιοχή επηρεάστηκε σοβαρά από τη γρήγορη αστική ανάπτυξη των τελευταίων 40 χρόνων: Συνωστισμός, αποσύνθεση του αστικού ιστού και εγκατάλειψη ιστορικών μνημείων και κτιρίων, έλλειψη ελεύθερων χώρων, κυκλοφοριακή συμφόρηση και περιορισμένη πρόσβαση.

Γενικός στόχος

Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και ενδυνάμωση της θέσης της πόλης στον Βαλκανικό χώρο με ενθάρρυνση της ανάπτυξης, της οικονομικής δραστηριότητας και των διεθνών επενδύσεων.

Δύο ειδικοί στόχοι: α) Αποκατάσταση ιστορικού ιστού για πολιτιστικές και τουριστικές χρήσεις και β) Τόνωση παραδοσιακών και νέων οικονομικών δραστηριοτήτων, αποδίδοντας νέες χρήσεις σε παλιά κτίρια και προσαρμόζοντάς τα στις σύγχρονες λειτουργικές ανάγκες.

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ - Αναζωογόνηση του ιστορικού και εμπορικού κέντρου

Δράσεις: Τρεις τύποι δράσεων

- θεσμικές ρυθμίσεις (π.χ. τροποποίηση ρυμοτομικού),
- μελέτες (π.χ. μελέτες πεζοδρομήσεων) και
- έργα (π.χ. ανασκαφές)

Παρεμβάσεις σε έξι τοποθεσίες του ιστορικού κέντρου:

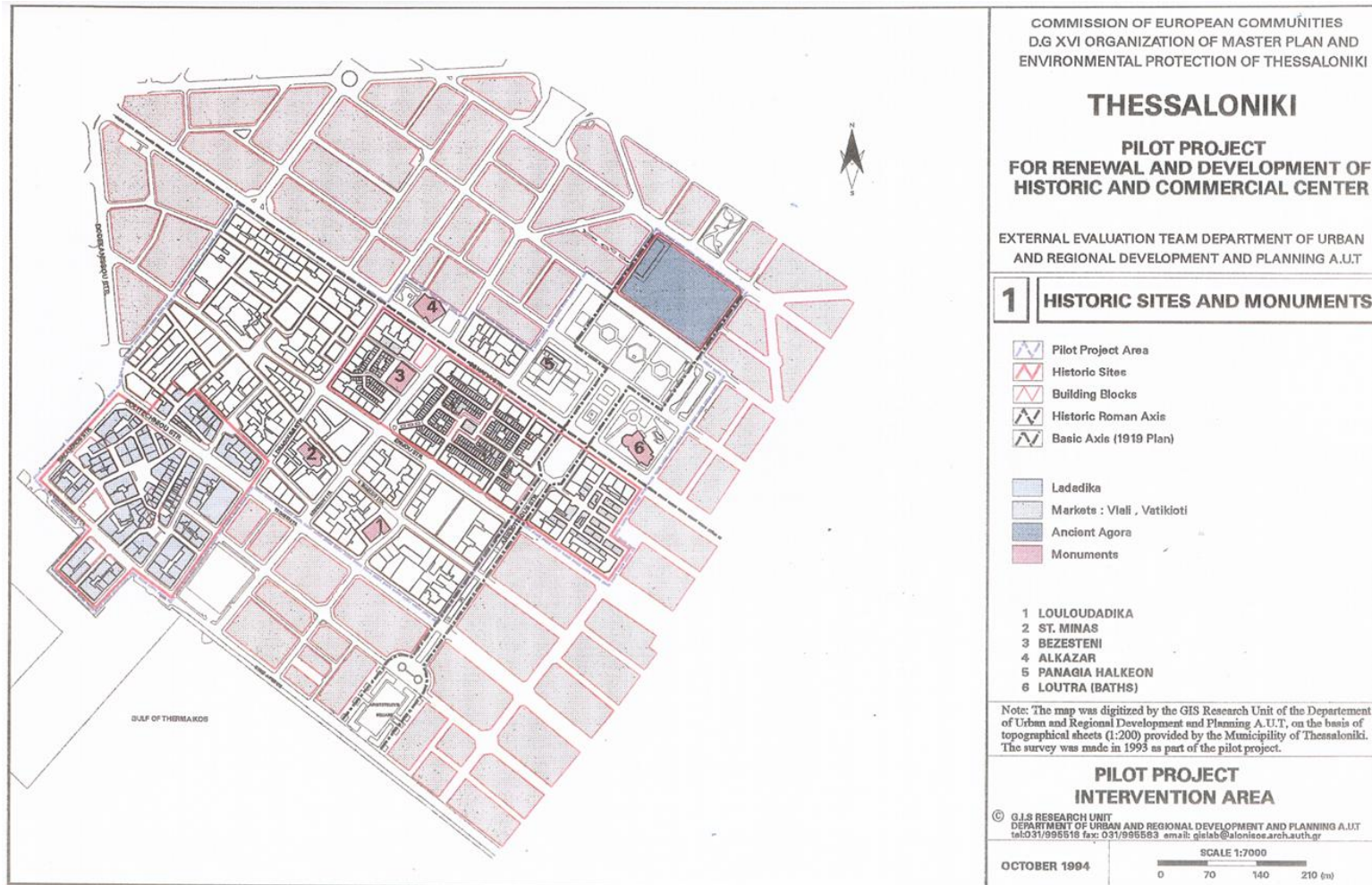
- Λαδάδικα,
- Παζάρ Χαμάμ (Λουλουδάδικα),
- Περιοχή Αγίου Μηνά,
- Πλατεία Χρηματιστηρίου,
- Μπεζεστένι,
- Αρχαία Αγορά,
- καθώς και ένα πρόγραμμα πεζοδρομήσεων.

Υπεύθυνη αρχή: ΥΠΕΧΩΔΕ, Οργανισμός Ρυθμιστικού Θεσσαλονίκης

Συνολικό κόστος: 7,3 εκατ. ECU, Συμμετοχή ΕΤΠΑ: 5,5 εκατ. ECU.

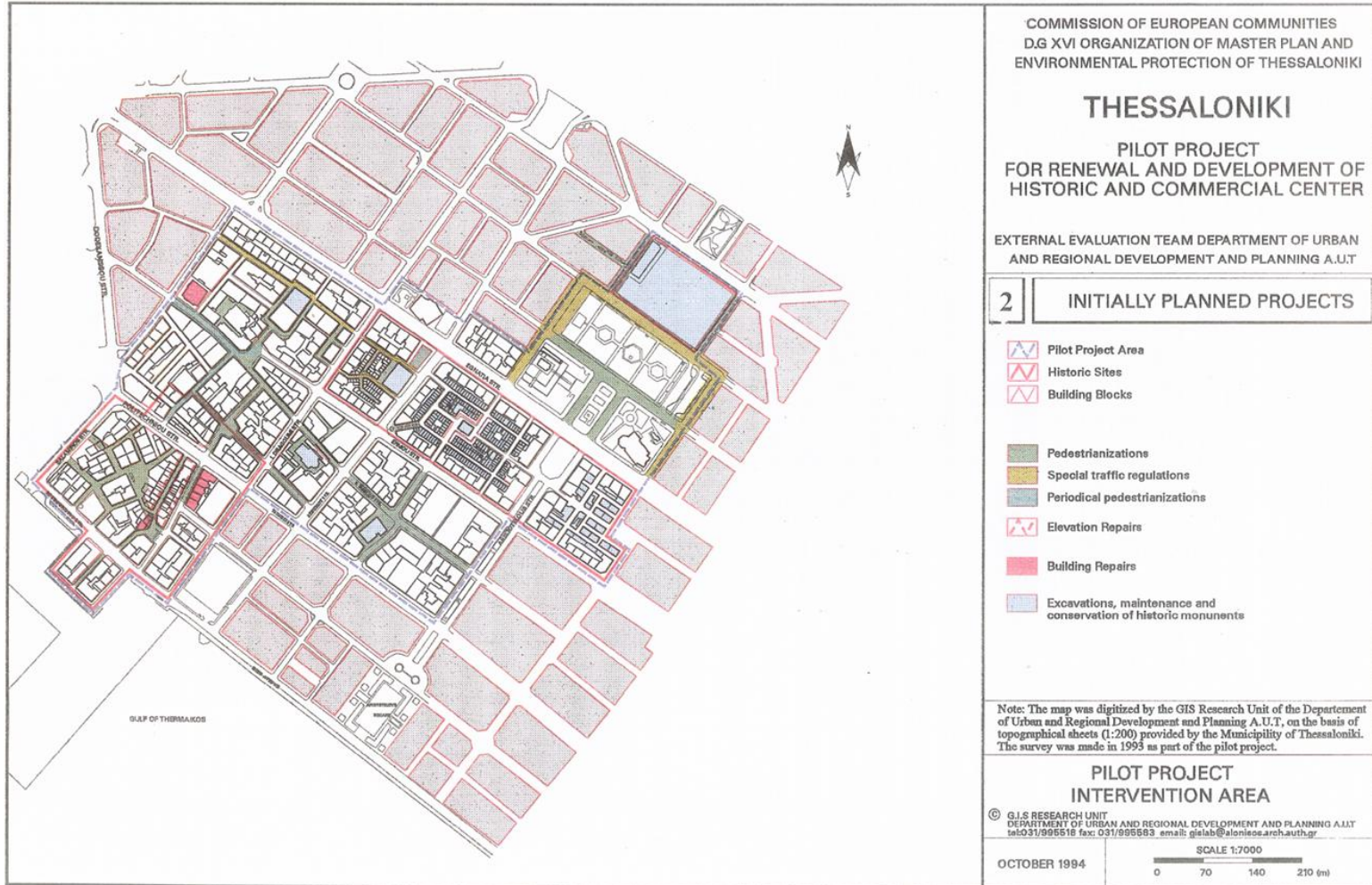

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ - Αναζωογόνηση του ιστορικού και εμπορικού κέντρου Ιστορικοί τόποι και μνημεία

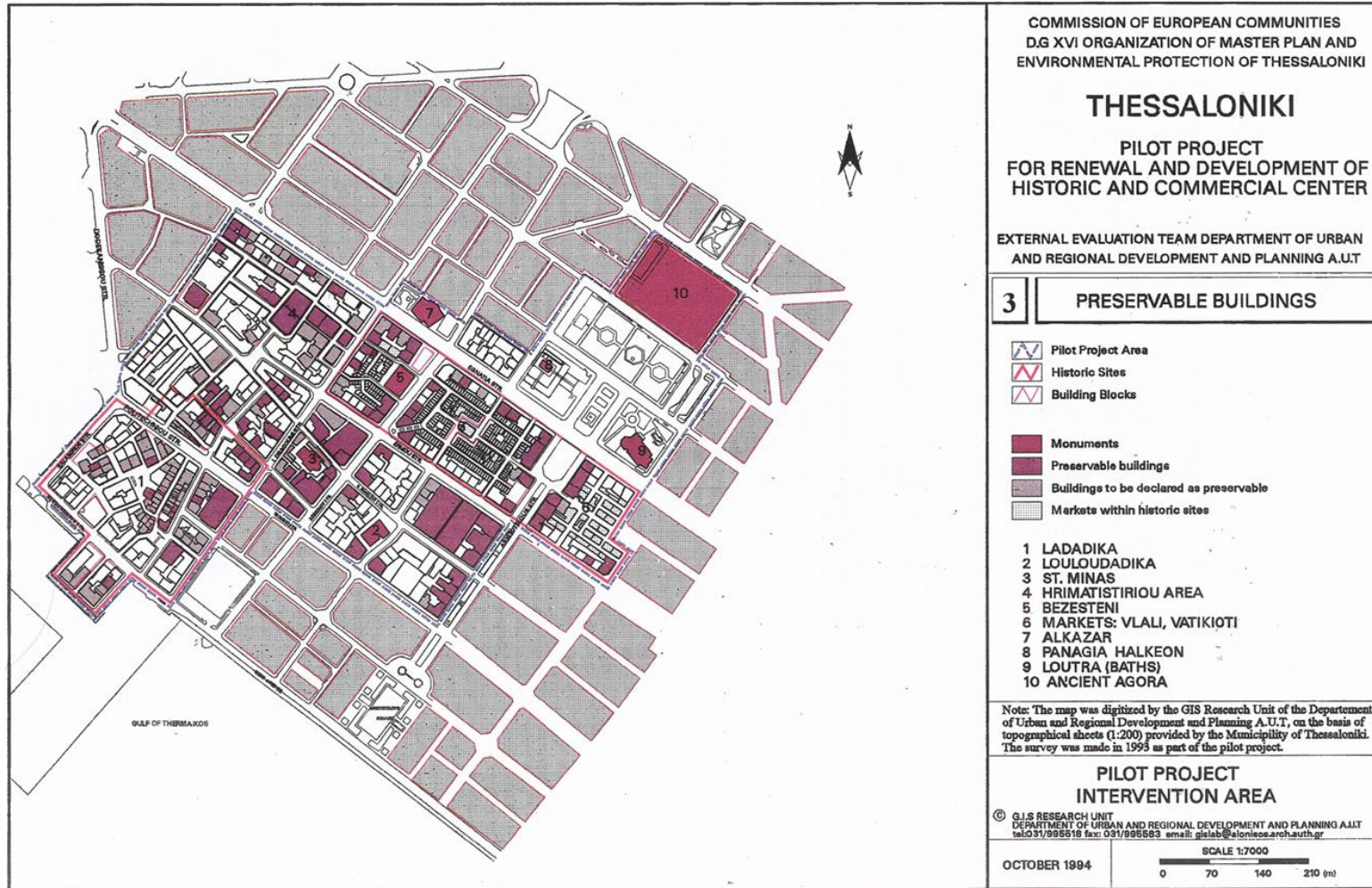

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ - Αναζωογόνηση του ιστορικού και εμπορικού κέντρου

Πεζοδρομήσεις, αποκατάσταση κτιρίων, ανασκαφές

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ - Αναζωογόνηση του ιστορικού και εμπορικού κέντρου Διατηρητέα κτίρια

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ - Αναζωογόνηση του ιστορικού και εμπορικού κέντρου

2^η Φάση των Αστικών Πιλοτικών Σχεδίων (1994/97-1999)

2η Φάση των Αστικών Πιλοτικών Σχεδίων (1994/97*-1999)

Κατευθύνσεις των σχεδίων

- A. Βελτίωση του αστικού σχεδιασμού των γειτονιών στην περιφέρεια των μεσαίων και μεγάλων πόλεων με άναρχη ανάπτυξη (**Δυτική Αθήνα**)
- B. Αξιοποίηση των πολιτιστικών, γεωγραφικών, ιστορικών και άλλων πλεονεκτημάτων σε μεσαίου μεγέθους πόλεις
- Γ. Αναζωογόνηση ιστορικών κέντρων ή περιοχών σε υστέρηση και ανάπτυξη νέων ή υπαρχουσών οικονομικών δραστηριοτήτων σε συνδυασμό με δράσεις κατάρτισης, αποκατάστασης, περιβάλλοντος ή ασφάλειας
- Δ. Αντιμετώπιση της λειτουργικής απαξίωσης σε αστικές ζώνες με εισαγωγή νέων χρήσεων και βελτίωση εξυπηρητήσεων σε υποβαθμισμένες περιοχές
- E. Προώθηση της κοινωνικής/οικονομικής ενσωμάτωσης των μειονοτικών ομάδων και μέτρα ίσων ευκαιριών μέσω της εγκαθίδρυσης εταιρικών σχέσεων και της συμμετοχής των πολιτών (**Αλεξανδρούπολη**)

* ξεκίνησαν το 1997

2η Φάση των Αστικών Πιλοτικών Σχεδίων (1994/97*-1999)

- Z. Βελτίωση του περιβάλλοντος μέσω δημιουργίας νέων χώρων πρασίνου, ολοκληρωμένης επεξεργασίας αποβλήτων και ανακύκλωσης, μείωσης της κατανάλωσης ενέργειας (**Δυτική Αθήνα SWANS**)
- H. Ολοκληρωμένη διαχείριση του δικτύου μεταφορών και στάθμευσης και ανάπτυξη στρατηγικών αύξησης της προσβασιμότητας σε αγορές εργασίας απομονωμένων και οικονομικά μειονεκτικών γειτονιών (**Δυτική Αθήνα SWANS**)
- Θ. Χρήση της πληροφορικής τεχνολογίας για τη βελτιωμένη λειτουργία και οικονομική ανάπτυξη των πόλεων (**Δυτική Αθήνα SWANS**)
- I. Αντιμετώπιση θεσμικών/νομικών προβλημάτων για την πραγματοποίηση καινοτόμων σχημάτων (**Αλεξανδρούπολη ALEXPOLI-NET**)

* ξεκίνησαν το 1997

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗ – ALEXPOLI-NET

Γενικά στοιχεία

- Η Αλεξανδρούπολη (50.000 κάτοικοι) βρίσκεται σε στρατηγική θέση ως «πύλη» της χώρας στο ανατολικό άκρο του άξονα της Εγνατίας οδού. Με το Σχέδιο ALEXPOLI-NET επιδιώκει να γίνει Διεθνής Δικτυωμένη Πόλη.

Προβλήματα

- Έλλειψη υποδομής διάχυσης της πληροφορίας για δραστηριότητες που συμβαίνουν στην πόλη και για ευκαιρίες επενδύσεων.
- Έλλειψη διεθνούς συνεργασίας και δικτύωσης. Στην ανατολική περιοχή της πόλης υπάρχει μεγάλη αναλογία κατοίκων χαμηλών εισοδημάτων και έλλειψη κοινωνικής υποδομής. Υψηλή ανεργία των νέων και των παλιννοστούντων Ποντίων.

Στόχοι

- Βελτίωση αστικού περιβάλλοντος και υποδομών
- Αξιοποίηση τοπικών συγκριτικών πλεονεκτημάτων στον τομέα του περιβάλλοντος και του πολιτισμού
- Οικονομική και κοινωνική ένταξη μειονεκτουσών ομάδων πληθυσμού
- Προβολή, ενημέρωση, ανταλλαγή πληροφορίας και τεχνογνωσίας

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗ – ALEXPOLI-NET

Δράσεις

- Ανάπλαση του Μύλου Μασούρα και δημιουργία διεθνούς κέντρου πληροφόρησης
- Κατασκευή και λειτουργία Μουσείου Φυσικής Ιστορίας
- Δημιουργία Ζώνης Σύνδεσης στην ανατολική πλευρά της πόλης
- Κατάρτιση και κοινωνική ένταξη ανέργων νέων και παλιννοστούντων ποντίων

Υπεύθυνη αρχή: Δήμος Αλεξανδρούπολης και Αναπτυξιακή Εταιρεία Αλεξανδρούπολης (ΑΝ.ΕΤ.Α. ΑΕ)

Συνολικό κόστος: 3,4 εκατ. ECU, **Συμμετοχή ΕΤΠΑ:** 2,5 εκατ. ECU

ΔΥΤΙΚΗ ΑΘΗΝΑ – SWANS

Γενικά στοιχεία

- Εννέα δήμοι που εκπροσωπούνται από τον Αναπτυξιακό Σύνδεσμο Δυτικής Αθήνας επιδιώκουν με το πιλοτικό σχέδιο να βελτιώσουν τις συνθήκες ζωής και περιβάλλοντος στην ευρύτερη περιοχή.

Προβλήματα

- Η Δυτική Αθήνα είναι μία από τις πιο υποβαθμισμένες περιοχές της Αθήνας, με υψηλή ανεργία περίπου 10% και υψηλή αναλογία μεταναστών στον πληθυσμό. Οι τοπικές μικρομεσαίες επιχειρήσεις αντιμετωπίζουν προβλήματα ανάπτυξης.

Στόχοι

- Ισόρροπο και ολοκληρωμένο σχέδιο αστικής αναζωογόνησης που επιδιώκει, με τη χρήση σύγχρονης τεχνολογίας και τηλεματικής, την ανάπτυξη του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, την κινητοποίηση της απασχόλησης, τη δημιουργία ευκαιριών κατάρτισης και την αποτελεσματικότερη διαχείρισης των μεταφορών.

ΔΥΤΙΚΗ ΑΘΗΝΑ – SWANS

Δράσεις

- Δημιουργία ενός Διαδημοτικού Κέντρου Διαχείρισης Πληροφορίας, το οποίο ελέγχει ένα σύστημα διαχείρισης της κυκλοφορίας μικρών λεωφορείων διαδημοτικής συγκοινωνίας.
- Μονάδα Στήριξης Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων για πρόσβαση σε χρηματοδοτικές και επενδυτικές πληροφορίες, για διανομή 'just-in-time' και τηλεργασία
- Βελτίωση της 'ελκυστικότητας' της κεντρικής περιοχής τεσσάρων της Δυτικής Αθήνας με σειρά παρεμβάσεων
- Ανάπτυξη ενός Σχεδίου Αντιμετώπισης Έκτακτων Αναγκών

Υπεύθυνη αρχή: Αναπτυξιακός Σύνδεσμος Δυτικής Αθήνας (ΑΣΔΑ)

Συνολικό κόστος: 4,6 εκατ. ECU, **Συμμετοχή ΕΤΠΑ:** 3,0 εκατ. ECU

Βιβλιογραφικές πηγές

- Ανδρικοπούλου Ε., Γιαννακού Α., Καυκαλάς Γ., Πιτσιάβα Μ. 2007, ***Πόλη και Πολεοδομικές Πρακτικές για τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη***, εκδόσεις Κριτική, Αθήνα.

Πηγές εικόνων

Διαφάνεια 12

- http://ec.europa.eu/regional_policy/archive/urban2/urban/upp/images/athens6.jpg
- http://ec.europa.eu/regional_policy/archive/urban2/urban/upp/images/athens9.jpg
- http://ec.europa.eu/regional_policy/archive/urban2/urban/upp/images/athn2_10.jpg
- http://ec.europa.eu/regional_policy/archive/urban2/urban/upp/images/athens5.jpg
- http://ec.europa.eu/regional_policy/archive/urban2/urban/upp/images/athens4.jpg

© Ευρωπαϊκή Ένωση, 1995-2015/ Επιτρέπεται η επαναχρησιμοποίηση, υπό τον όρο ότι αναφέρεται η πηγή.

Διαφάνεια 14

- <http://4.bp.blogspot.com/-PnJpxTPRZCY/U4ROHkyRRwI/AAAAAAAAAD3M/KGT4V8KRCSQ/s1600/Καταγραφή.PNG>

Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International License.

Διαφάνεια 15

- http://2.bp.blogspot.com/_Gm169H4209A/SEqLp3FsOJI/AAAAAAAAAC7k/EyeuVxVhBTU/s320/L_en_vironment.jpg

Ask 2 use

Διαφάνεια 18, 19, 20

GIS Research Unit of the Department of Urban and Regional Development and Planning A.U.T./
copyright

Πηγές εικόνων

Διαφάνεια 21

- <http://i1.wp.com/agreekadventure.com/wp-content/uploads/2015/04/Ladadika.jpg>
CC Αναφορά Δημιουργού - Παρόμοια Διανομή
- <https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Ladadikafountain.jpg#/media/File:Ladadikafountain.jpg>
"Ladadikafountain" by ActFree - http://act-in-idios.blogspot.gr/2012/03/blog-post_30.html#.U5eLFHZIPRt. Licensed under CC
- https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Street_in_Ladidaka_neighbourhood_of_Thessaloniki_July_2006.jpg#/media/File:Street_in_Ladidaka_neighbourhood_of_Thessaloniki_July_2006.jpg
"Street in Ladidaka neighbourhood of Thessaloniki July 2006" by Ian Kehoe - Uploaded to en as en:Image:Thessaloniki Ladadika.jpg on July 31 2006.. Licensed under Public Domain via Wikimedia Commons
- 4<http://pliroforiki-2.blogspot.gr> συγκεκριμένα:
http://3.bp.blogspot.com/_g8h1fVUkJSS/SOXM4CBjC8I/AAAAAAAAABFM/pYxtsqhNGt4/s400/LADADIKA1.jpg
Ask2use
- <http://i0.wp.com/agreekadventure.com/wp-content/uploads/2015/04/Ladadika1.jpg?resize=316%2C237>
This work by <http://agreekadventure.com> is licensed under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 3.0

Τέλος Μαθήματος

Επεξεργασία: Τάσιου Στεφάνια
Θεσσαλονίκη, Μάιος 2015

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

